

Bij uitgestelde behandeling van eerste psychose nemen symptomen en schade vooral in de eerste weken toe om daarna af te vlakken tot een maximum

Een voortdurende Duur van de Onbehandelde Psychose (DOP) is een voorspeller voor een verslechtering van alle symptomen en slechter sociaal functioneren na twee jaar. De mechanismen waardoor die uitgestelde behandeling de schade aanricht blijven onduidelijk. Om op dit probleem meer licht te werpen worden in dit Engelse onderzoek twee hypothesen en vier daarop gebaseerde toetsbare veronderstellingen geformuleerd en getoetst. De eerste hypothese: een onbehandelde psychose veroorzaakt weerstand tegen behandeling doordat de onderliggende ziekteprocessen verergeren, vooral in de eerste stadia van de ziekte. Tweede hypothese: sociaal storend gedrag (b.v. ernstige opwinding; vijandigheid) kan mensen alarmeren en tot vroegere klinische presentatie leiden. De vier veronderstellingen: 1. symptomen verlopen kromlijinig: in begin sterke stijging dan afvlakking. 2. een langere DOP heeft een groot effect op alle symptoomdimensies van een psychose; 3. verstorende factor: als ernstige symptomen zichtbaar worden, worden klinische presentatie en behandeling versneld; 4. omkering van het uitstel: de associatie van de DOP met symptomen hangt samen met het moment waarop de klinische beoordeling plaatsvindt; respons op antipsychotica is na 6 weken compleet. Met behulp van logistische regressiemodellen werden analyses uitgevoerd op de data van twee Engelse cohortonderzoeken bij mensen met een psychose: de NEDEN-studie (N=734) en de Outlook-studie (N=616), die tussen 2005 en 2009 liepen. De volgende meetinstrumenten werden afgenomen op baseline, na 6 en 12 maanden: de Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS); de Calgary Depression Scale for Schizophrenia; de Mania Rating Scale; de Insight Scale en Social and Occupational Function Assessment Scale (SOFAS). Er werd een kromlijinig verband gevonden tussen de lengte van de DOP en de ernst van de symptomen: een langere DOP voorspelde een verminderde respons op de behandeling, maar de respons werd minder snel slechter als de DOP langer werd. Als de DOP met een factor 10 toeneemt vermindert dat een verbetering van alle symptomen met een factor 7,339 (NEDEN-data) tot 3,846 (Outlook-data). Een langere DOP wordt vooral geassocieerd met een slechter herstel van depressieve symptomen.

Drake RJ, Husain N, Marshall M, Lewis SW, Tomenson B, Chaudhry IB, Everard L, Singh S, Freemantle N, Fowler D, Jones PB, Amos T, Sharma V, Green CD, Fisher H, Murray RM, Wykes T, Buchan I, Birchwood M. (2020). Effect of delaying treatment of first-episode psychosis on symptoms and social outcomes: a longitudinal analysis and modeling modelling study. Lancet Psychiatry. Jul;7(7):602-610.